

Przepisy ustawy z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw wejdą w życie 1 września 2019 r. Zmiany w Karcie Nauczyciela zmuszają także do przyjęcia nowelizacji niektórych rozporządzeń wykonawczych. Oprócz tego, 1 września 2019 r. wejdą w życie także inne, wcześniej przyjęte nowości.

. Zmiana średniego wynagrodzenia zasadniczego

Ustawa zmieniająca ustawę – Karta Nauczyciela przewiduje wzrost średnich wynagrodzeń nauczycieli o 9,6%. Wysokość wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli od 1 września 2019 r. przedstawia tabela.

Poziom wykształcenia	Stopnie awansu zawodowego nauczyciela			
	nauczyciel stażysta	nauczyciel kontraktowy	nauczyciel mianowany	nauczyciel dyplomowany
1 Tytuł zawodowy magistra z przygotowaniem pedagogicznym	2 782	2 862	3 250	3 817
2 Tytuł zawodowy magistra bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) z przygotowaniem pedagogicznym	2 466	2 509	2 832	3 324
3 Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego lub nauczycielskiego kolegium języków obcych, pozostałe wykształcenie	2 444	2 466	2 486	2 905

Podstawę do ustalenia minimalnej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela stanowi najwyższy posiadany przez nauczyciela poziom wykształcenia.

Zmiana wysokości wynagrodzenia zasadniczego oznacza również zmianę wysokości:

- dodatku za wysługę lat,
- nagrody jubileuszowej,
- wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
- dodatkowego wynagrodzenia za pracę w porze nocnej,
- dodatkowego wynagrodzenia rocznego (trzynastki),
- odprawy emerytalno-rentowej,
- odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę.

Wyższe wynagrodzenie będzie wypłacone do 30 września 2019 r., z wyrównaniem od początku roku szkolnego 2019/2020.

2. „Dodatek na start” – nowe świadczenie dla nauczyciela stażysty

Nauczyciel stażysta, który będzie odbywał staż na stopień nauczyciela kontraktowego otrzyma jednorazowe świadczenie w wysokości 1.000 zł. Dodatek ten ma być wypłacany do 30 września roku, w którym nauczyciel rozpoczął staż. Dodatku nie będzie wliczać do średnich wynagrodzeń nauczycieli.

W związku z tym, że staż na stopień nauczyciela kontraktowego rozpoczęty w roku szkolnym 2018/2019 został skrócony do 12 miesięcy, nauczyciele, którzy otworzyli staż w tym roku szkolnym nie otrzymają tego świadczenia.

Prawo do dodatku „na start” jest ściśle powiązane z realizacją stażu na stopień nauczyciela kontraktowego. Nauczyciel otrzymuje ten jednorazowy dodatek, w wysokości 1.000 zł, w terminie do 30 września roku, w którym rozpoczął staż. Prawo do dodatku jest ograniczone do podstawowego miejsca pracy, a nauczyciel może go otrzymać tylko jeden raz w okresie całego zatrudnienia.

Dodatek w wysokości 1.000 zł otrzymają także nauczyciele zatrudnieni na zastępstwo, pod warunkiem, że będzie realizował staż tj. nie złożył wniosku o nie stosowanie wobec niego przepisów o awansie zawodowym.

Jeżeli nauczyciel stażysta zatrudniony na zastępstwo rozpocznie staż na stopień nauczyciela kontraktowego, otrzyma dodatek na start.

3. Dodatek funkcyjny dla wychowawców klas

Obecnie wysokość dodatku funkcyjnego dla nauczycieli pełniących funkcję wychowawców klas określają organy prowadzące w drodze regulaminu o którym mowa w art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela. Od 1 września 2019 r. wysokość tego dodatku nie będzie mogła być niższa niż 300 zł. Jednostki samorządu terytorialnego będą mogły podwyższyć wysokość dodatku dla wychowawców, ale nie będą mogły go obniżyć.

4. Dodatek dla nauczyciela opiekującego się oddziałem przedszkolnym

Zmiany w Karcie Nauczyciela dotyczące wysokości dodatku za wychowawstwo nie obejmą nauczycieli opiekujących się oddziałami w przedszkolu. Tak wynika z projektu nowelizacji rozporządzenia w sprawie wynagradzania nauczycieli. Jak stanowi projekt, od 1 września 2019 r. rozróżnione będzie stanowisko wychowawcy klasy i nauczyciela opiekującego się oddziałem przedszkolnym.

Zgodnie z projektem rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie wynagradzania nauczycieli do § 5 dodaje literę d, co powoduje, że sprawowanie funkcji nauczyciela opiekującego się oddziałem przedszkolnym, z jednej strony jest literalnie wymienione jako uprawniające do dodatku funkcyjnego, z drugiej zaś staje się odrębną funkcją od funkcji wychowawcy klasy. W konsekwencji, nauczyciele opiekujący się oddziałem w przedszkolu będą mieli prawo do dodatku funkcyjnego, jednakże jego wysokość określi organ prowadzący w regulaminie na dowolnym poziomie (bez gwarancji kwoty minimalnej 300 zł).

5. Zmiana zasad uzyskiwania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego

Staż na stopień nauczyciela kontraktowego **będzie trwać 9 miesięcy**. Oznacza to skrócenie okresu zatrudnienia nauczyciela rozpoczynającego pracę w szkole w celu odbycia stażu z dwóch lat szkolnych do jednego roku szkolnego.

W przypadku gdy nauczyciel w ciągu pierwszego roku pracy w szkole nie uzyska przygotowania pedagogicznego z przyczyn od niego niezależnych, z nauczycielem może być zawarta umowa o pracę na kolejny jeden rok szkolny. Staż wymagany do ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego przedłuży się do czasu uzyskania przygotowania pedagogicznego.

Ponadto, nowelizacja Karty Nauczyciela przywraca komisję kwalifikacyjnej na stopień nauczyciela kontraktowego, w której skład wejdzie:

1. dyrektor lub wicedyrektor szkoły, jako przewodniczący komisji;
2. przewodniczący zespołu nauczycieli, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy – Prawo oświatowe, a jeżeli zespół taki nie został w tej szkole powołany – nauczyciel mianowany lub dyplomowany zatrudniony w szkole, a w przypadku przedszkola, szkoły lub placówki, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 2, w których nie są zatrudnieni nauczyciele mianowani lub dyplomowani – nauczyciel kontraktowy;
3. opiekun stażu.

6. Powrót oceny dorobku zawodowego za okres stażu

Od 1 września 2019 r. nauczyciele stażyści będą otrzymywać ocenę dorobku zawodowego za okres stażu. Ocena ta ma być ustalana w terminie 21 dni od dnia złożenia przez nauczyciela sprawozdania, z uwzględnieniem stopnia realizacji planu rozwoju zawodowego nauczyciela. Do tego okresu mają być jednak wliczane okresy ferii szkolnych i nieobecności nauczyciela. Ocena będzie mogła być pozytywna lub negatywna, musi być sporządzona na piśmie i zawierać uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości wniesienia odwołania

Dokonując oceny dorobku zawodowego nauczyciela, dyrektor będzie miał obowiązek zasięgnąć opinii rady rodziców.

7. Skrócenie ścieżki awansu zawodowego na stopień nauczyciela mianowanego i dyplomowanego

Od 1 września 2019 r.:

- nauczyciel kontraktowy będzie mógł rozpocząć staż na stopień nauczyciela mianowanego **po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat,**
- nauczyciel mianowany będzie mógł rozpocząć staż na stopień nauczyciela dyplomowanego **po przepracowaniu w szkole co najmniej roku od dnia nadania poprzedniego stopnia awansu zawodowego.**

Uchyłono również przepis, który umożliwiał wcześniejsze otwarcie stażu w przypadku legitymowania się wyróżniającą oceną pracy.

Powyższe terminy będą zatem obowiązywały wszystkich nauczycieli, niezależnie od posiadanej oceny pracy.

8. Zmiana dyrektorskiej ścieżki awansu zawodowego

Zmianie ulegnie także ścieżka awansu zawodowego nauczyciela pełniącego funkcję dyrektora. Stopień nauczyciela dyplomowanego dyrektor będzie mógł uzyskać już po 4 latach od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego, a w przypadku nauczyciela legitymującego się tytułem naukowym doktora po 3 latach. Awans z dyrektorskiej ścieżki możliwy będzie już przy bardzo dobrej ocenie pracy. Istotne znaczenie będzie miało to, czy dyrektor posiada tytuł naukowy doktora:

	Dyrektor bez stopnia naukowego doktora	Dyrektor ze stopniem naukowym doktora
Nieprzerwany okres pracy na stanowisku dyrektora	3 lata	2 lata
Ocena pracy	Bardzo dobra	Bardzo dobra
Okres przerwy od dnia nadania stopnia nauczyciela mianowanego	4 lata	3 lata

9. Cztery przepisy przejściowe dotyczące awansu zawodowego

Przepis przejściowy 1. W przypadku ubiegania się o awans na stopień nauczyciela kontraktowego staż rozpoczęty w roku szkolnym 2018/2019 trwa 12 miesięcy. Po jego zakończeniu dokonywana jest ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu oraz

przeprowadzane jest postępowanie kwalifikacyjne, zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 września 2019 r. (art. 9 ustawy z 13 czerwca 2019 r.).

Przepis przejściowy 2. Do postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego, wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 września 2019 r., stosuje się przepisy dotychczasowe (art. 10 ustawy z 13 czerwca 2019 r.).

Przepis przejściowy 3. W przypadku nauczycieli, którzy zakończyli staż na kolejny stopień awansu zawodowego w okresie od 1 sierpnia 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r., lecz do dnia 31 sierpnia 2019 r. nie otrzymali oceny pracy nauczyciela po zakończeniu stażu lub nie złożyli wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, ocena pracy nauczyciela po zakończeniu stażu jest dokonywana oraz postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne jest prowadzone według dotychczasowych przepisów (art. 11 ustawy z 13 czerwca 2019 r.).

Przepis przejściowy 4. W przypadku nauczycieli, którzy w okresie od 1 września 2018 r. do 31 sierpnia 2019 r. w trakcie odbywania stażu na kolejny stopień awansu zawodowego **zmienili miejsce zatrudnienia** i za okres dotychczas odbytego stażu otrzymali co najmniej dobrą ocenę pracy, ocena ta jest uwzględniana do oceny dorobku zawodowego nauczyciela dokonywanej po zakończeniu całego stażu (art. 11 ustawy z 13 czerwca 2019 r.).

10. Ocena pracy nauczyciela na zasadach obowiązujących do 1 września 2018 r.

Od 1 września 2019 r. dyrektor będzie dokonywał oceny pracy nauczyciela (z wyjątkiem nauczyciela stażysty), z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- nauczyciela,
- organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli – kuratora oświaty),
- organu prowadzącego,
- rady szkoły,
- rady rodziców.

Oceny będzie można dokonać w każdym czasie, jednak nie wcześniej niż po upływie roku od dokonania ostatniej oceny pracy lub oceny dorobku zawodowego.

Nowelizacja Karty Nauczyciela znosi obligatoryjność dokonywania oceny pracy nauczycieli co pięć lat.

Co ważne, zrezygnowano z określenia, w drodze rozporządzenia, szczegółowych kryteriów oceny pracy nauczyciela. Ocena pracy nauczyciela będzie dokonywana na podstawie kryteriów określonych w Karcie Nauczyciela i będzie dotyczyła stopnia realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 42 ust. 2 Karty Nauczyciela oraz w art. 5 ustawy – Prawo oświatowe.

Ocena dyrektora szkoły będzie natomiast dotyczyła realizacji obowiązków określonych w art. 6 i art. 7 Karty Nauczyciela oraz w art. 68 ust. 1 oraz ust. 5-6 ustawy – Prawo oświatowe, a

jeżeli dyrektor prowadzi także zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, ocena uwzględni także kryteria przewidziane dla nauczycieli.

Powrót do poprzednich regulacji oznacza rozdzielenie oceny pracy od awansu zawodowego.

11. Limit umów na czas określony

Do Karty Nauczyciela wprowadzono przepis ograniczający dopuszczalny okres zatrudniania nauczycieli na czas określony do 36 miesięcy. Limit będzie obejmował zarówno czas trwania jednej umowy, jak i łączny okres zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony zawartych między tymi samymi stronami, jeżeli umowy były zawierane na następujące po sobie okresy, o ile przerwa między rozwiązaniem poprzedniej a nawiązaniem kolejnej umowy o pracę nie przekroczy 3 miesięcy.

Ustawodawca nie przewidział jednak limitu liczby zawieranych umów o pracę. Co więcej, **limit nie będzie obowiązywał:**

1. umów zawartych na zastępstwo.
2. umów zawartych z nauczycielem nieposiadającym kwalifikacji wymaganych do zajmowania danego stanowiska (art. 10 ust. 9 Karty Nauczyciela),
3. w przypadku przedłużenia umowy o pracę do dnia porodu, zgodnie z art. 177 § 3 Kodeksu pracy.

Do okresu 36 miesięcy wliczane będą okresy zatrudnienia na podstawie umów o pracę na czas określony, zawieranych począwszy od dnia 1 września 2019 r.

Jeżeli okres zatrudnienia na podstawie terminowych umów o pracę przekroczy 36 miesięcy, to z dniem następującym po upływie tego okresu, stosunek pracy przekształci się:

1. **w przypadku nauczyciela kontraktowego** – w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony;
2. **w przypadku nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego** – w stosunek pracy na podstawie mianowania lub w stosunek pracy na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony (przypadku niespełniania warunków, które musi spełniać nauczyciel zatrudniony na podstawie mianowania).

Przekształcenie podstawy prawnej stosunku pracy potwierdzi na piśmie dyrektor.

12. Nowy czas trwania umowy o pracę doradcy metodycznego

Do Karty Nauczyciela wprowadzono nową regulację dotyczącą zatrudniania nauczyciela realizującego zadania doradcy metodycznego w placówce doskonalenia nauczycieli. Stosunek pracy takiego nauczyciela będzie nawiązywany na podstawie umowy o pracę na czas określony obejmujący okres, na który powierzone zostały zadania doradcy metodycznego.

13. Pensum nauczycieli praktycznej nauki zawodu

Obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli praktycznej nauki zawodu we wszystkich typach szkół i na kwalifikacyjnych kursach zawodowych będzie określał organ prowadzący. Karta Nauczyciela, w brzmieniu od 1 września 2019 r., zawiera jednak zastrzeżenie, że wymiar ten nie może przekraczać 20 godzin zajęć tygodniowo.

14. Pensum nauczycieli wychowania przedszkolnego

Organ prowadzący określi wymiar godzin zajęć nauczycieli przedszkoli i innych placówek przedszkolnych pracujących z grupami obejmującymi dzieci 6-letnie i dzieci młodsze. Oznacza to ujednoczenie pensum nauczycieli pracujących tzw. grupach mieszanych. Zgodnie z Kartą Nauczyciela, wymiar ten nie może przekraczać 25 godzin tygodniowo.

15. Zmiany w postępowaniu dyscyplinarnym nauczycieli

Już od 1 września 2019 r. dyrektor nie będzie mógł wymierzyć kary porządkowej nauczycielowi, który dopuścił się czynów związanych m.in. z niezapewnieniem uczniom bezpieczeństwa czy naruszenia jego godności osobistej lub nietykalności cielesnej. Wobec nauczyciela, który dopuścił się poważnego uchybienia naruszającego prawa dziecka **wszczynane będzie postępowanie dyscyplinarne**. O czynie podlegającym odpowiedzialności dyscyplinarnej dyrektor będzie musiał zawiadomić rzecznika dyscyplinarnego nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia powzięcia informacji o zdarzeniu.

Ponadto przepisy nie będą wykluczały możliwości prowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, jeżeli za popełniony czyn nauczyciel został już wcześniej ukarany karą porządkową zgodnie z art. 108 Kodeksu pracy, jeżeli czyn ten narusza prawa i dobro dziecka. Wcześniejsze nałożenie kary porządkowej nie będzie podstawą do uniknięcia odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Ważną zmianą jest również rozszerzenie katalogu sytuacji, w których nie dochodzi do przedawnienia odpowiedzialności dyscyplinarnej nauczyciela. Od 1 września 2019 r. postępowanie dyscyplinarne będzie mogło być wszczęte także po upływie 3 miesięcy od dnia powzięcia wiadomości o popełnieniu czynu uchybiającego godności zawodu nauczyciela lub obowiązkom, o których mowa w art. 6, jeżeli czyn narusza prawa i dobro dziecka.

- [Ustawa z 13 czerwca 2019 r. o zmianie ustawy Karta Nauczyciela oraz niektórych innych ustaw \(Dz.U. z 2019 r., poz. 1287\).](#)
- Ustawa z 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 2245).

Tarnów 29.08.2019

Zebrał Paweł Stechnij